

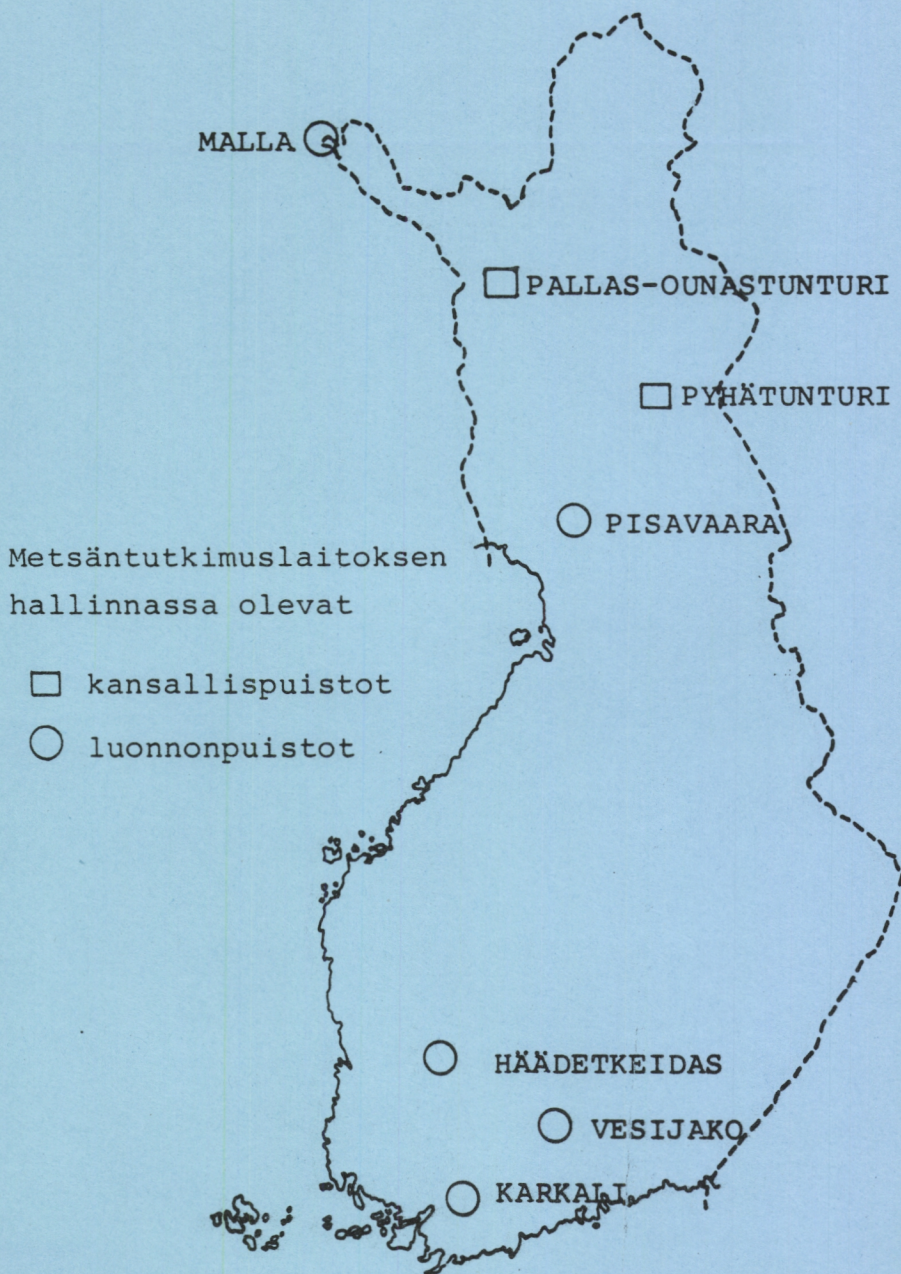
PALLAS - OUNASTUNTURIN

KANSALLISPUISTO

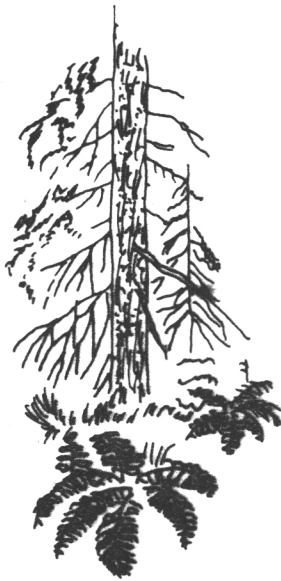
PYHÄJOEN LUONTOPOLKU

METSÄNTUTKIMUSLAITOS TOIVOTTA
TEIDÄT TERVETULLEEKSI TUTUSTUMAAN
PYHÄJOEN LUONTOPOLKUUN

Pallas-Ounastunturin kansallispuisto sijaitsee kasvi-
maantieteellisellä vaihettumisvyöhykkeellä. Tämä il-
menee selvästi puiston etelä- ja pohjoisosien luontoa
vertailtaessa. Karu ilmasto asettaa rajansa kasvien
ja kasvillisuustyyppeiden levinneisyyksille; Pallaksel-
la tämän huomaa niin alhaalta ylös kuin etelästä poh-
joiseen mentäessä.

Pyhäjoen luontopolku esittelee puiston eteläosien met-
siä sekä komean Pyhäjoen maisemia. Paikoin kerrotaan
myös paikallisen asujaimiston menneistä ja nykyisistä
luonnonvarojen käyttömuodoista.

Pallas-Ounastunturin kansallispuisto kuuluu Metsän-
tutkimuslaitoksen hallintaan. Puistossa retkeily on
sallittua, mutta kaikenlaiset luontoa muuttavat ja va-
hingoittavat toimet ovat kielletyt. Tutkimusnäyttei-
den keräämiseen on mahdollisuus saada erityislupa;
onhan kansallispuistojen yksi tarkoitus turvata vakaat
mahdollisuudet mm. pitkäaikaisille luonnontieteellisil-
le tutkimuksille. Niinpä mm. Metsäntutkimuslaitoksen
tutkijat ovat jo vuosikymmeniä tehneet täältä havain-
tojaan - sijaitseehan Pallasjärvellä laitoksen toimi-
paikka ja järven eteläpuolelle yksi laitoksen pohjoisim-
pia kokeilualueita.

Luontopolku alkaa heti Pyhäjoen Raattaman puoleiselta rannalta sillan kupeesta. Luontopolku on merkitty luontopolkumerkein. Eräin paikoin näkyvät punaiset laatat viitoittavat Pallasjärveltä hotellille johtavaa polkua.

KOHDE 1. METSÄNTUTKIMUS

Puiden alle on sijoitettu suppiloita, jotka keräävät puista varisevia siemeniä ja kariketta. Keräysspussit vaihdetaan määrääjoin ja näin selvitetään mm. puiden kukinnan ja siemensadon määrää. Pohjoisen karuissa ilmasto-oloissa havupuut eivät pysty tuottamaan siemeniä joka vuosi - hyvä jos mänty siementää kerran kymmenessä vuodessa. Esim. juuri mänty vaatii kolme peräkkäistä lämmintä kesää (keskilämpötila yli 10.5° C neljän kuukauden ajan) ennen kuin siemen kypsyy, ja harvoin sellainen onni suosii näitä leveyksiä. Koska etelämpää tuodut siemenet ja puuntaimet eivät tule pohjoisempana toimeen, on hyvillä siemenvuosilla suuri merkitys Lapin metsätaloudelle.

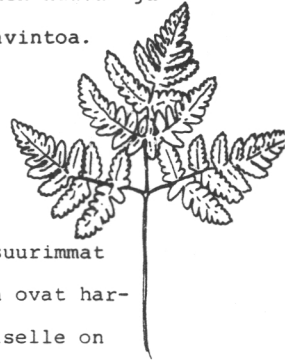
Polun varrella on Perä-Pohjolan paksusammalmetsätyyppi parhaimmillaan, mutta kaskimaantieteellisten alueiden vaihettuminen näkyy hyvin jo ajettaessa esim. Raattamasta Ketomellan suuntaan: siellä paksusammal-

kuusikot vaihtuvat Metsä-Lapin jäkäläisiksi mäntykankaiksi. Pallastunturin rinnekuusikoiden naavaluppojäkälät ovat porojen tärkeää talviravintoa.

KOHDE 2. PYHÄJOEN LEHTOKASVILLISUUS

Pyhäjoen varrella ovat kansallispuiston suurimmat lehdot, jotka näin pohjoisessa ylipäättään ovat harvinaisia. Näin rehevien lehtojen syntymiselle on ratkaisevaa kevättulvien levittämä irtain lannoittava aines, kasvien turvattu vedensaanti koko kesän sekä suojaisa sijainti. Maaperän rehevyys näkyy lajiston lisäksi puiden ja aluskasvillisuuden koossa. Kuusen ja koivun lisäksi tuomi ja harmaaleppä ovat jokivarren puita. Ympärillä kasvava kookas saniaisen on kotkansiipi, jonka pohjoisimpia kasvupaikkoja Suomessa puiston muutamat jokivarret ovat. Yllättävää ehkä on punaisen viinimarjan esiintyminen jokilaaksossa. Muista näkyvimmistä kasveista mainittakoon punainen konnanmarja, mesiangervo, huopaohdake, rentukka ja kullero.

MESIANGERVO

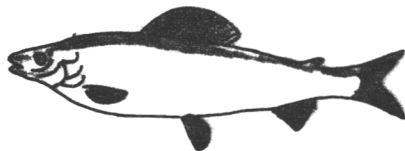
VÄINÖNPUTKI

KULLERO

KOHDE 3. PALLASJÄRVEN JA SIIHEN LASKEVAN
PYHÄJOEN KALASTOA JA MUUTA ELÄIMISTÖÄ

Pallasjärvi on syvä, kirkasvetinen ja Suomen karuimpiin kuuluva järvi. Suurin syvyys on 36 m. Järveen laskee vain pari pientä jokea, mutta sen pohjassa on runsaasti lähteitä. Järven kaakkoiskulmasta laskee Pallasjoki Ounasjokeen. Järven alkuperäiseen kalakantaan ovat kuuluneet taimen, lohi (ei Kemijoen valjastamisen jälkeen), muikku, siika, harjus, hauki, särki, mutu, kivenuoliainen, made, kolmipiikki, ahven ja kiiski. Kalastuksen kannalta näistä merkittäviä ovat siika, taimen ja harjus. Muikku on pienikokoista, joskin sitä on runsaasti. Järveen on istutettu kanadanharmaanieriää, saimaan- eli järvilohhta, joki- ja merisiikaa sekä tunturinieriää eli rautua. Taimenet nousevat Pyhäjokeen kutemaan, ja poikaset elävät sitten muutaman vuoden joessa tammukkana; osa jää pysyvästi jokeen. Saimaanlohelle Pyhäjoki on kutujoeksi liian pieni, ja harmaanieriä on järvikutuisen laji, joten se ei kilpaile taimenen kanssa kutupaikoista, ravinnosta kylläkin. Kansallispuistossa on kalastus ja metsästys kielletty. Kalavetenä Pallasjärvi on oikullinen. Usein kalat jurovat kuukausikaupalla syvänteissään; vasta syysmyrskyt saavat ne liikkeelle.

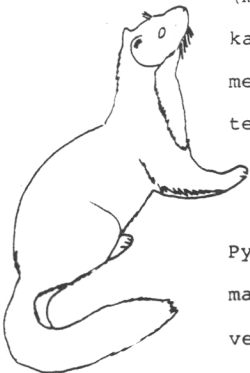
HARJUS

Kun viime vuosisadalla maastamme sukupuuttoon häviötettyä majavaa istutettiin takaisin tämän vuosisadan alkupuolella, tuotiin Pyhäjokeenkin muutama eläin. Täältä ne kuitenkin ajan myötä siirtyivät Pallasjokeen ja sittemmin Ounasjoen toiselle puolelle. Tällä hetkellä Lapin majavatilanne on täydellisestä rauhoituksesta huolimatta erittäin heikko. Toinen Pyhäjoen kookkaista nisäkkäistä on saukko, jonka jälkiä jokivarressa havaitaan usein, mutta pesintä ei liene säännöllistä. Talvella saukot joskus laskevat liukumäkeä jyrkillä rantapenkereillä.

Eteenpäin kävellessä vasemmalle kohoava jyrkkä rinne on näädän suosimaa elinaluetta, ja talvella tuon kultarinnan jäljet ovat siellä usein nähtävissä. Näädän pääasiallisen ravinnon muodostavat jyrsijät (myyrät ja oravat) sekä jänikset. Mutta kun pienet karvakuonot ovat ajoittain vähissä, kelpaa näädälle melkein mikä vain sienistä ja marjoista muiden eläinten ulostuksiin.

NÄÄTÄ

Pyhäjoen Pallaksen puoleista rinnettä noustaessa maaperä ja puusto muuttuvat selvästi. Joen tulvasien rehevöittäämä alue on loppujen lopuksi melko kapea. Ylempänä ovat kuivemmat kankaat vallitsevia.

KOHDE 4. YLÄRINTEEN PUUSTOA

Tämä paikka sijaitsee jo yli 300 m merenpinnan yläpuolella. Näillä korkeuksilla yhtenä metsän suurimmista vaivoista on talvella puihin kerääntyvä ja paakkuuntuva tykkylumi, joka runtelee puiden latvoja ja oksia. Tällainen hyväkasvuinen, tiheä ja lumituhoilta säästynyt männikkö on melko harvinainen puiston eteläosassa, ja lisäksi kuusivaltaiset metsät ovat täällä yleisempiä. Osaltaan rinteiden kaltevuus etelään on myötävaikuttanut männikön säilymiseen. Aikojen kuluessa puusto sopeutuu perinnöllisesti levinneisyysalueensa ilmasto-oloihin. Niinpä esim. männyllä 100 m:n nousu ylöspäin merkitsee samaa kuin 70 -100 km:n siirtyminen pohjoisemmaksi. Lisäksi eri ilmansuuntiin kallistuvilla rinteillä ilmasto-olot poikkeavat suuresti toisistaan, mikä tietenkin vaikuttaa niiden kasvillisuuteen.

Puistossa siellä täällä näkyvät hiiltyneet kannot ovat muistoja menneistä metsäpaloista. Entisaikoina salamien sytyttämät metsäpalot eivät olleet mitenkään harvinaisia. Täällä Pallaksen seudulla myös ihmiset ovat polttaneet metsiä - eivät kasketakseen peltoa, vaan saadakseen avointa tilaa karjan paimentamiseen. Tällöin pedot eivät päässeet yllättäen hyökkäämään kotieläinten kimppuun.

Porotalous on jo kauan ollut seudulla tärkeä elinkeino. Puiston perustaminen paransi poronhoidon edellytyksiä, koska näin monet poron vuosikierrolle tärkeät elinympäristöt säilyvät. Suomen poronhoitoalue on jaettu poronomistajien yhdistysten, paliskuntain kesken, ja tämä osa puistoa kuuluu Kyrön paliskuntaan, jonka keskuspaikka on Raattaman kylä. Kevättalvella porot mielellään asustavat puiston rinnekuusikoissa. Toukokuussa porot nousevat tunturien lakimaille, joiden pälviin syntyvät vasat. Kesällä porot ovat tunturissa sääskiä paossa ja ovat siellä vielä syksyn kiima- eli rykimäaikaan. Alkupalvella porot jälleen syövät naavaa ja luppoa kuusikoissa. Puistossa elinkeinoaan harjoittaessaan poromiehillä on eräitä etuoi- keuksia: he saavat käyttää mm. moottorikelkkaa puis- tossa. Kohteessa on poromiesten laavun runkoruoteet. Usein vieraat kutsuvat tällaista rakennelmaa kodaksi, mutta kota on isompi ja huolellisemmin rakennettu ja tarkoitettu pitempiaikaiseen asumiseen. Laavu on mukanakannettavista laavukankaista hetkessä koottava rakennelma; etelämpänähän laavulla usein tarkoitetaan havurakennelmaa.

KOHDE 6. KUUSIKKOKURU JA PUISTON

PIKKUNISÄKKÄÄT

Pikkupurojen ja lähteiden varsilla olevat kuusikko-painanteet ovat -paitsi ilo silmälle - tärkeitä eläimistön suojapaikkoja. Esim. riekon ja metson poikueet viihtyvät rehevissä ja suojaisissa notkelmissa, koska niissä on paremmin tarjolla poikasten tarvitsemaa hyönteisravintoa.

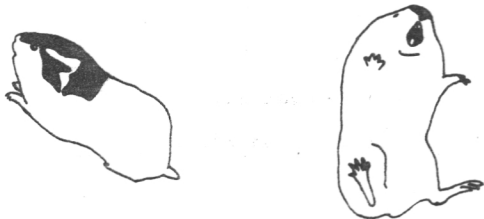
Suojaisa sijainti ja virtaava vesi vaikuttavat puuston kokoon. Vieressä kasvava jättikuusi on mainio esimerkki edullisen ympäristön vaikutuksesta, sillä yleensäkin Lapin kuuset ovat kapeita ja lyhytoksaisia.

Jo aikemmin mainittujen isompien nisäkkäiden lisäksi näissä metsissä elää lukuisia pienempiä imettäväisiä, joita piilottelevien elintapojen vuoksi kuitenkin harvemmin näkee. Erityisesti näin on myyrrien ja päästäisten laita. Huomautettakoon erikseen, että kyseessä ei ole etelän lapiokourainen maamyyrä, vaan jyrsiäjöihin kuuluvat myyrät, jotka kansan puheissa useimmiten ovat "hiiriä"; oikeita hiiriähän ei Lapin luonnossa villinä ole. Näissä rinnemetsissä elävät metsä-, puna- ja harmaakuvemyyrät. Metsämyyrä on metsäpäästäisen ohella Suomen yleisin nisäkäs, ja runsalukuisia ne ovat näissäkin metsissä. Muista päästäisistä mainittakoon idän, vesi- ja vaivaispäästäinen.

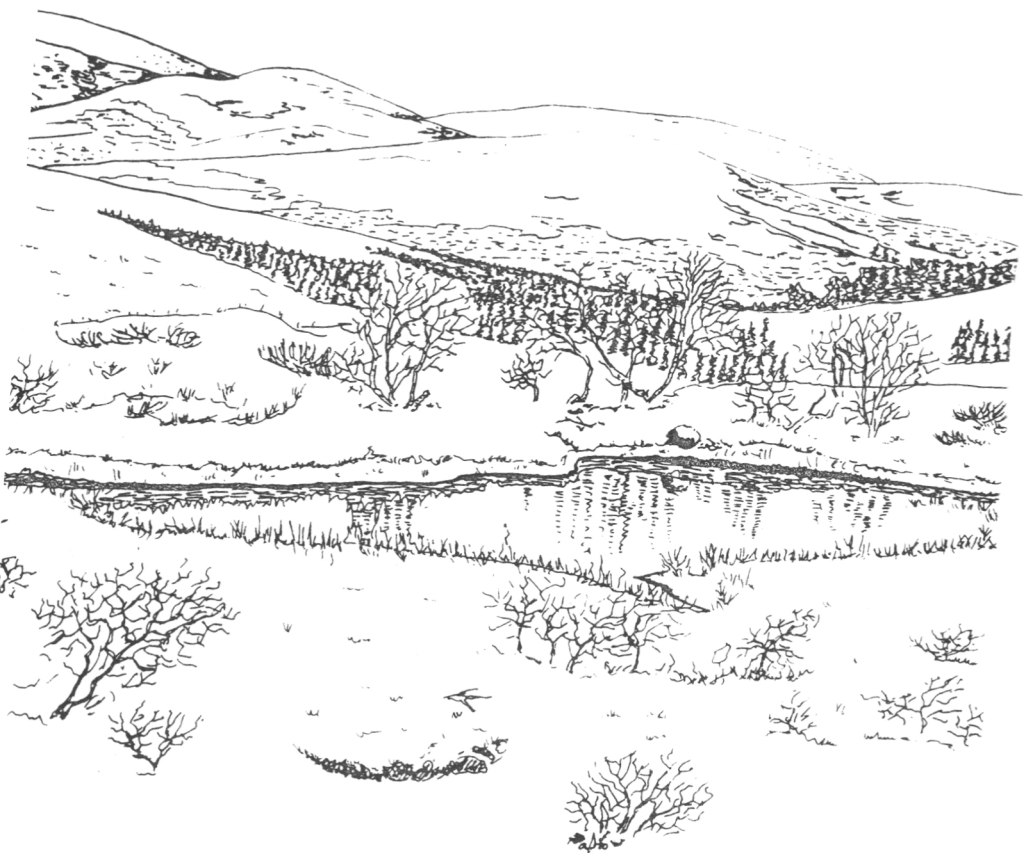

Soilla, niityillä ja aukkopaikeilla vipeltävät pelto- ja lapinmyyrät. Komeimmissa sammalikoissa voi täällä Pyhäjokivarressakin joskus havaita harvinaisen metsäsopulin sammalsyönnöksen. Myös vaelluksistaan kuulu tunturisopuli levittäytyy runsaina vuosinaan metsiin ja soille. Varmimmin sen löytää metsärajalta tai hie- man sen yläpuolelta sekä eräiltä tunturikankailta. Isokokoista vesimyyrää tavataan etupäässä jokien su- vantopaikoista.

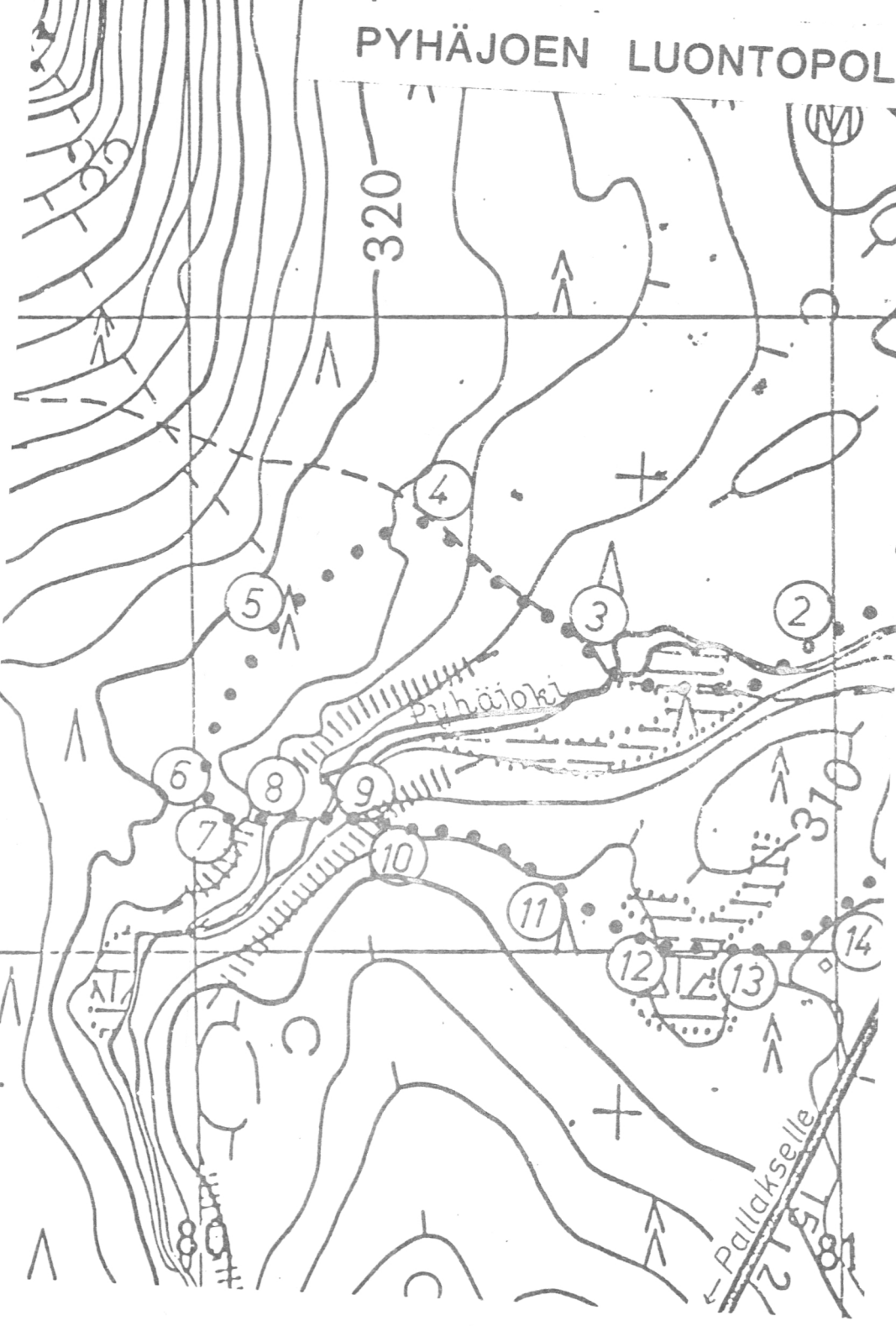
Myyrien runsaus noudattaa Pallaksella selvää 4-vuotis- jaksollisuutta: joka neljäs vuosi myyrien runsaus on huippulukemissaan, jonka jälkeen seuraa romahdusmai- nen väheneminen ja jälleen nousu parin vuoden kuluttua. Viimeisimmät myyrähuiput ovat olleen 1970, 1974 ja 1978. Tulevasta voidaan ennustaa sen verran, että ke- säällä 1981 myyrien määrä nousee vauhdilla ja 1982 on jälleen huippuvuosi. Tunturisopulin runsaudenvaihte- lut täällä lajin vakituisen levinneisyyden etelärajal- la ovat epäsäännöllisempiä kuin muilla myyrillä, jos- kin huippuvuodet osuvat yksiin. Viimeinen suuri sopo- livaelus Pallaksella oli 1970, vaikka kahtena seura- vanakin myyrähuippuna sopuleita nähtiin.

TUNTURISOPULI

PYHÄJOEN LUONTOPOLU

Kämpä 52

Pallasjärvi

Metsäntutkimuslaitos
Koeasema

Jannelan maja

15

51

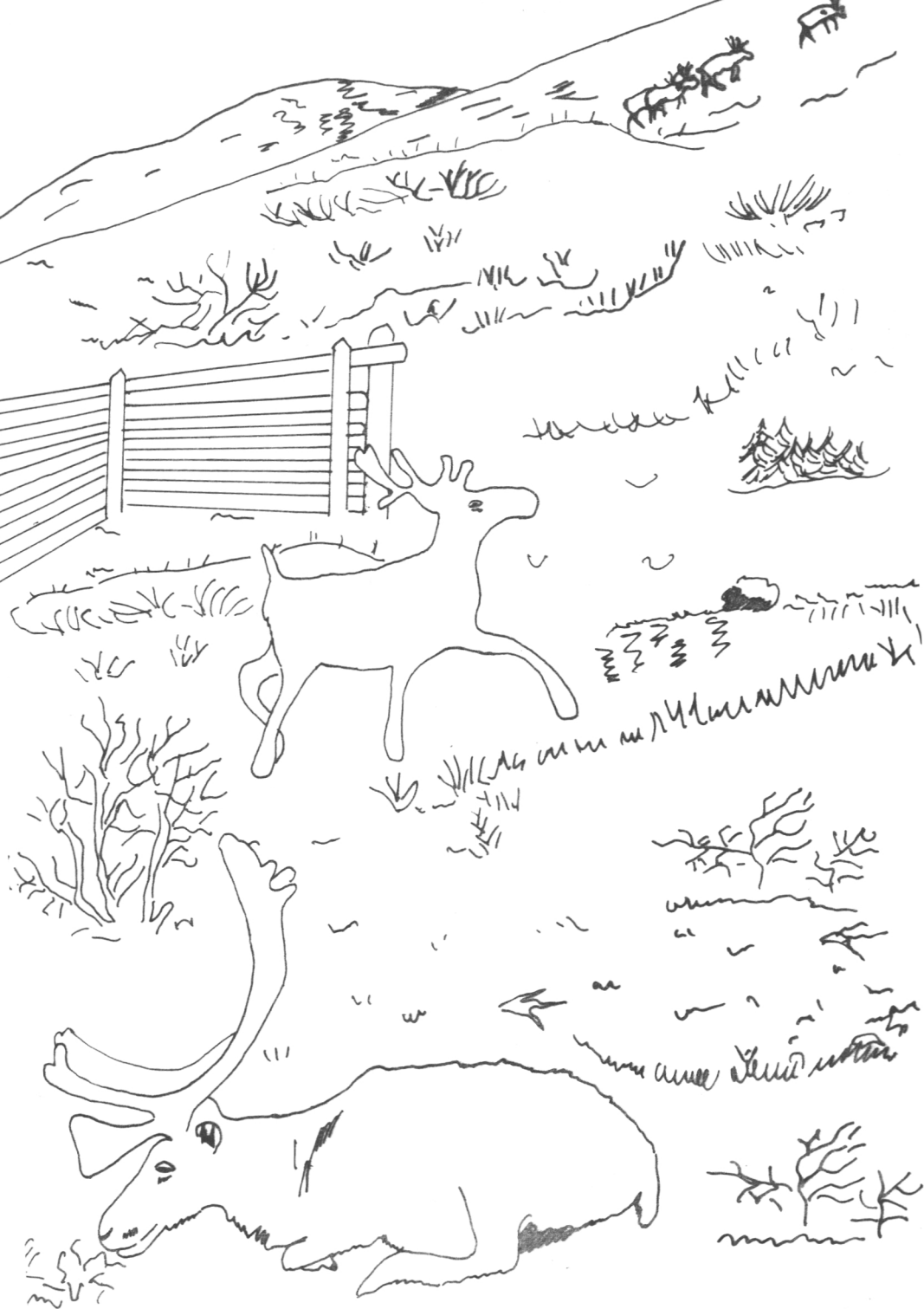
082

Majavaojalle

Palsijärvi

82

Pikkujyrsijöiden runsaudenvaihtelut vaikuttavat suuresti niitä syövien petojen lukumääriin. Myyriä syöviä pöllöjä ja haukkoja ei huonoina myyrävuosina juuri näy. Myyrärunsauden myötä näissä metsissä pesivät helmi- ja hiiripöllöt sekä piekanahaukat. Pienistä pedoista lumikko ja kärppä seuraavat runsaudessaan pääravintokohteensa myyrien kannanvaihteluita. Hieman isommista nisäkkäistä orava ja jänis ovat yleisiä. Myös uusi tulokas minkki on jo valitettavasti kotiutunut puistoon. Pedoista aiemmin mainittujen lisäksi kettu on puiston vakioasukas. Sen sijaan pohjoisesta tulleita naaleja tavataan vain harvinaisina vaeltajina myyrävuosien jälkeisinä talvina. Suurpetoja, karhua, sutta ja ahmaa, ei puiston eteläosassa elä vakituisesti. Sen sijaan hirvi tarpoo täällä säännöllisesti.

KOHDE 7. PYHÄJOEN ROTKO

SOPULI

Täällä päin Lappia paljaat kalliojyrkänkeet eivät tavallisesti ole näkyvissä ja Pyhäjoen rotko onkin ainoa tällainen muodostuma puiston eteläosassa. Se on samalla huomattavin kansallispuiston alueella sijaitsevista jääkauden aikaisista sulamisvesien purkautumisuomista. Ylipäätään jääkausi on muovannut Pallas-Ounasta melkoisesti. Tästä kertovat mm. tunturien pyöreähköt muodot sekä

harjumuodostelmat. Mutta vielä nykyisinkin keväisten sulamisvesien aiheuttama tulva on mahtava näky Kuopasuvannon (edessä olevan lammen) molemmin puolin kohisevissa koskissa, sillä melko laajoilta alueilta Pallasen huipuilta sulamisvedet ahtautuvat tähän rotkoon. Usein lämmin kevätsää saapuu Lappiin yhtäkkiä, ja silloin myös tulvat voivat muodostua voimakkaiksi.

JÄRRIFEIPPI

KOHDE 8. PYHÄJOKIVARREN LINNUSTOA

Jokivarressa rehevä kasvillisuus takaa alueelle sen pohjoisen sijainnin huomioiden monipuolisen linnuston. Täällä kohtaavat monet eteläiset ja pohjoiset lajit. Täälläkin ovat yleisiä tutut pajulinnut, leppälinnut, punakylki- ja laulurastaat, hömötiaiset jne. Sen sijaan tavallinen peippo ei ole täällä yleinen, vaan sen korvaa pohjoisen oma laji, järripeippo, jonka surisevaa yksitotista ääntelyä kuuluu kesäkuun aamuöinä kaikkialta. Erittäin tyypillinen laji on kuukkeli, jonka kanssa retkeilijät joutuvat usein tekemisiin - varsinkin jos hetkeksikin jättävät eväsleipänsä vartioimatta. Tilhi ja taviokuurna, kaksi pohjoisten metsien salaperäistä vaeltajaa, pesivät juuri tällaisissa kuusikoissa kuten punatulkkukin. Tikoista on yleisin vaatimattoman näköinen, mutta kesyluonteinen pohjantikka. Käki on täällä lähes yhtä yleinen kuin etelässäkin.

TILHI

KUUKKELI

Monelle saattaa olla yllätys tervapääskyjen pesiminen koskemattomissa metsissä, mutta eihän puoliointto ke-
lohonka pesäpaikkana paljonkaan eroa kirkontornista.
Pieni kottaraisen kokoinen koskikara pesii joka vuosi
Pyhäjoen rannoilla sukellellen ravintoa joen pohjasta.
Riekon räkättävä nauru ja metson hytisevä lentoonlähtö
ovat jokivarren ääniä. Myös pyyn vihellystä kuulee
silloin tällöin. Koko maan kattanut kanalintujen ro-
mahdusvaihe tuntui raskaasti myös täällä viime vuosi-
kymmenellä, mutta nyt kanalintujen määrät ovat nousus-
sa. Helmenä pohjalla kannattaa mainita Lapin satakie-
leksi mainittu sinirinta, jonka usein tapaa laulamasta
aukeampien paikkojen reunamilta.

PYY

RIEKKO

KOHDE 9. KALLIOIDEN JÄKÄLÄKASVUSTOT

Porojen tiivis laiduntaminen kuluttaa paksut jäkälä-
matot useimmilta paikoilta. Vain vaikeakulkuisissa
louhikoissa säilyy alkuperäinen runsas poronjäkälä-
kasvusto. Parhailta koskemattomilla paikoilla saatta-
vat poronjäkälät muodostaa 10 cm:n paksuisen vaalean
maton. Kevättalvella porojen on joskus vaikeaa kai-
vaa jäkälää jäätyneen, kovan ja paksun hangen alta.
Tämän vuoksi poroille joillakin seuduilla viedään
vaikeina aikoina heinää lisäravinnoksi, mutta esim.

Kyrön paliskunnassa sitä ei harrasteta. Keinoruokinta pitää kuitenkin aloittaa ajoissa hiljalleen, koska poron pötsin kasvien selluloosaa hajoittavat mikrobit ovat hyvin erikoistuneita. Jäkälämikrobit eivät pysty yhtäkkiä sulattamaan heinää. Niinpä nälkiintynyt poro voi kuolla heinäkasen viereen, koska ravinnonmuutos ei käy hetkessä.

KOHDE 10. KELOMETSÄ

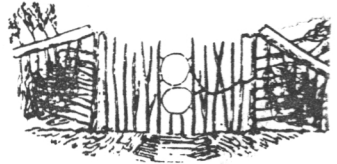
Pystyyn kuivanut mänty, kelo, voi syntyä useammallakin tavalla. Mäntyjä voivat kuivattaa niin sienitaudit kuin tuhohyönteiset. Pallaksen seudulla männyt alkavat keloutua latvastaan noin 300 - 350 vuoden ikäisinä. Tuhatvuotisia ikipetäjiä ei näin pohjoisessa kasva. Vanhimmat puut ovat tunturinrinteitä matavat katajat, joista on löydetty jopa tuhatvuotisia. Kelot lahoavat ajan myötä sisältä ontoiksi, jolloin ne ovat erinomaisia pesäpaikkoja tikoille, tiaille, helmipöllöille, telkille ja muille kolopesijöille.

KOHDE 11. TERVASROSOINEN METSÄ

Mäntyjen yleinen sienitauti on tervasroso. Pihkaa vuotava rosainen kohta on usein puun latvassa, josta mänty alkaa hiljalleen keloutua. Tervasrosostaan huolimatta mänty usein säilyy pitkään hengissä. Talousmetsistä tervasrosoiset puut pyritään poistamaan, sillä tämä sienitauti aiheuttaa maassamme melkoisia metsävahinkoja. Kansallispuistossa luonto sen sijaan noudattaa omia latujaan.

KOHDE 12. VANHA METSÄSTÄJÄN ANSAPAIKKA

Riekon ansapyynti on vieläkin sallittu pohjoisimmasa Lapissa Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa. Pallaksen seudulta ansapyynti loppui jo muutama vuosikymmen sitten; vielä 1930-luvulla ansapyyntiä harastettiin täälläkin. Talvella hangelle rakennettiin tuoreista koivun oksista ja versoista pieni aita, joka houkutteli riekkoja syömään silmuja niistä. Ansalanka sijaitsi hieman kuin katiskan nielussa. Lumetomana tai vähälumisena aikana käytettiin hyväksi myös lintujen sorantarvetta. Kanalinnut tarvitsevat lihasmahaansa eli kivipiiraansa pieniä kiviä tai soraa, joiden avulla kupuun kerätty ravinto hienonnetaan lihasmahassa. Tällaiselle sorastuspaikalle rakennettiin myös ansoja. - Kansallispuistossa on metsästys kielletty.

KOHDE 13. HILLASUO

Pallaksen seudun suurimmat suoalueet sijaitsevat yleensä vaarojen ja tunturien välisissä laaksoissa, mutta täällä on jonkin verran myös rинnesoita. Tämä pieni, parin hehtaarin suuruinen suo sijaitsee melko korkealla. Soiden tärkein anti paikallisille asukkaille on hilla ei lakka eli suomurain. Kukinta-aikanaan hilla on hyvin arka yöpakkasille, rankkasateille ja koville tuulille, ja siksi vuotuiset hillasadot vaihtelevat suuresti. Tällaisella suojaisella paikalla kukinta useimmiten onnistuu, ja marjoja saadaan lähes vuosittain. Suot ovat tärkeitä myös porojen kannalta, sillä keväällä suot sulavat ensimmäisinä. Porot pääsevät silloin syömään vihreinä talvehtineita suokasveja, kuten raatetta. Tämän suon tyypillisiä kasveja ovat rahkasammaleet, suopursu, vaivaiskoivu, mättäillä matava suokukka ja sitä muistuttava karpalo sekä kosteissa mätäsväleissä, rimmissä, kasvava hyönteissyöjäkasvi kihokki.

MURAIN

KARPALO

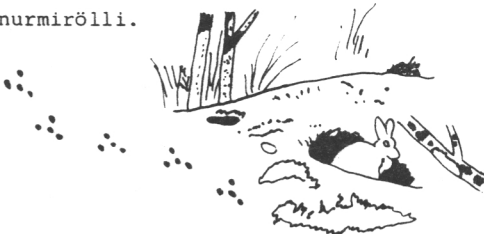

MUSTAVIKLO

KOHDE 14. VANHA HEINÄNIITTY

Varsinaisia heinäpeltoja ei näillä seuduilla ennen vanhaan ollut paljoakaan, ja siksi ihmiset joutuivat keräämään suuria määriä luonnonheinää (etupäässä saroja) reheviltä soilta ja jokivarsilta. Nyt tämä vanha jänkäniittykultturi on hävinnyt, ja sen huomaa kyseisten soiden hitaana pajukkoitumisena. Pallasjärvellä yli 40 vuotta asuneen, edesmenneen luonnon-suojeluvartija Viljo Pakasmaan karjan heinäsaannin turvaamiseksi Metsäntutkimuslaitos aikanaan raivasi hänelle tämän niityn.

Nykyisin niitystä nauttivat mm. jänikset, jotka keväällä ruohon alkaessa viheriöidä kerääntyvät tuoreen ravinnon ääreen; parhaimmillaan jäniksiä voi nähdä kymmenen samanaikaisesti. Erittäin tyypillinen tällaisilla niityillä on lapinmyyrä, peltomyyrän isokokoisempi pohjoinen sukulainen. Myyrävuosina lapinmyyrät mylläävät niityn kasvillisuuden perusteellisesti, mutta maaperää tonkiessaan ne samalla tuovat kasvien ulottuville välttämättömiä kivennäisiä. Niityllä olevat keltaiset merkkikepit liittyvät myyrätutkimuksiin. Niityn yleisiä kasveja ovat niittyleinikki, koiranputki, päivänkakkara, maitohorsma, nurmilauha ja nurmirölli.

KOHDE 15. PEURANPYNTIKUOPPA

Menneinä vuosisatoina villipeuralaumat kulkivat säännöllisesti vanhoja vaellusreittejään. Kesäksi ne tulivat pohjoiseen tuntureille. Talveksi ne siirtyivät havumetsien suojaan. Villipeurojen vaelluksilla oli tärkeä sija senaikaisten ihmisten elämässä, sillä peurat olivat tärkeä ravintokohde. Peurojen vakituisille kulkureiteille kaivettiin pyyntikuoppia, jotka naamiotiin oksilla ja sammalilla. Peuran pudotessa kuoppaan se menehtyi kuopan pohjalla törröttävien seipäiden lävistäminä. Käytännössä villipeurat hävisivät viime vuosisadalla. Samanlaisia pyyntikuoppia on myös kilometrin päässä Inganiemen lähetyvillä.

Metsäntutkimuslaitos kiittää mielenkiinnostanne luontopolkuamme kohtaan. Toivottavasti olette saaneet hetken kokea vanhojen ikimetsien tuntua. Toivomme myös että luontopolkukierros avasi käsityksiänne kansallispuistosta. Tervetuloa toistekin.

TERVETULOA katselemaan ja virkistymään

Kansallispuistot ovat kotimaan luonnon nähtävyyksiä. Ne ovat tarkoitettut opiksi, iloksi ja virkistykseksi meille kaikille.

Siksi noudata lakia ja järjestyssääntöjä.

- **Älä ota ja siirtele maata ja kiviä äläkä piirtele kiviin ja kalliioihin.**
- **Älä ota puita ja muita kasveja äläkä vahingoita niitä. Poimi vain sieniä ja marjoja.**
- **Älä hätyyttele äläkä tapa eläimiä. Älä vahingoita myöskään niiden pesiä ja munia.**
- **Kalasta vain erityisellä luvalla Pallasjärvässä.**
- **Pidä koirat kiinni.**
- **Älä jätä roskaa luontoon.**
- **Tee tuli vain merkityille tulentekopaikoille ja noudata erityistä varovaisuutta.**
- **Telttaile vain merkityillä telttailupaikoilla.**
- **Älä käytä moottorikelkkoja ilman metsäntutkimuslaitoksen lupaa (ei koske poromiehiä poronhoitotehtävissä) Älä myöskään laskeudu ilma-aluksilla alueelle.**

TUNTURITUVAT

- **ovat tarkoitettut vain yhden yön asumista varten tunturituoppien avoimella puolella. Aikaisemmin tulleiden tulee antaa tilaa myöhemmin saapuville.**
- **Asu siististi.**
- **Käytä polttopuita säästeliäästi.**
- **Käsittele tulta varovasti.**

METSÄNTUTKIMUSLAITOS

METSÄNTUTKIMUSLAITOS

Kokeilualuetoimisto

Unioninkatu 40 A

00170 Helsinki 17

Puh. 90/661 401

Pohjois-Suomen hoitoalue

Eteläranta 55 A

96300 Rovaniemi 30

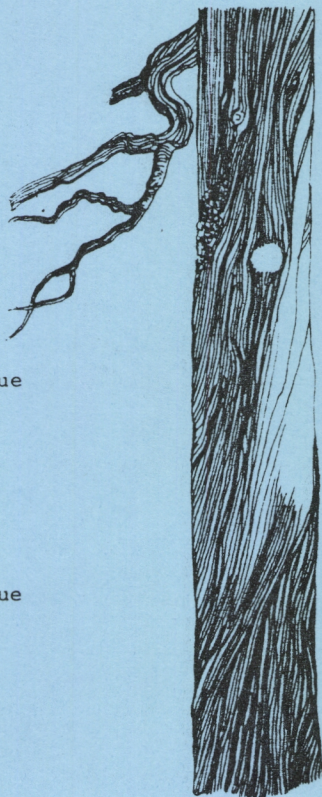
Puh. 960/15721

Pallasjärven kokeilualue

Puh. 9696/7327

Opastuskeskus

Puh. 9696/2451

Julkaisija: Metsäntutkimuslaitos / Kokeilualue toimisto

Teksti: Heikki Henttonen

1981